

Marco para a integración da IA xerativa nas tarefas educativas

A escala describe **como se reparte o traballo** nunha tarefa educativa: non mide a calidade, o esforzo nin a aprendizaxe. Os niveis non son acumulativos e un nivel máis alto, ou máis baixo, non é mellor.

0 Sen IA

A persoa crea.

Non se usa IA xerativa en ningunha etapa: o contido, as ideas e a estrutura son da persoa. Buscar en Internet ou usar unha ferramenta dixital non conta por si só como IA xerativa.

- Exame escrito na clase
- Debate ou proba oral
- Traballo feito con libros e apuntamentos
- Rúbrica redactada polo profesorado

1 Reformulación

A persoa crea, a IA reformula.

A IA reexpresa material que xa existe. Non achega ideas, análises nin conclusións: o contido segue sendo integramente da persoa.

- Corrixir ortografía e estilo
- Resumir un texto propio
- Traducir comprobando o sentido
- Redactar a partir de notas propias
- Pasar datos a unha táboa

Corrixir o estilo segue sendo nivel 1, aínda que mellore moito a claridade.

2 Planificación

A persoa crea, a IA planea.

A IA suxire ideas, enfoques ou unha estrutura para preparar o traballo. A persoa desenvolve e redacta despois todo o contido final.

- Chuvia de ideas inicial
- Índice ou esquema dun ensaio
- Suxestión de temas ou fontes
- Ideas para actividades de clase

Se o que se entrega é o propio esquema, xa non é planificación: clasifícao como produto.

3 Borrador

A IA crea un borrador, a persoa constrúe.

A IA xera contido novo que serve de punto de partida e a persoa reconstrúeo de forma significativa: reescribe, reorganiza e achega o seu. O fluxo vai nunha soa dirección.

- Sección redactada pola IA e reescrita
- Análise de datos reelaborada
- Preguntas de exame seleccionadas e reformuladas
- Presentación reorganizada con argumentos propios

4 Cocreación

A persoa e a IA cocrean.

Diálogo nas dúas direccións: ambas as partes desenvolven o contido mentres se elabora. A persoa dirixe, contrasta e valida. A idea inicial pode ser enteiramente humana.

- Investigación desenvolvida conversando
- Texto axustado pedindo cambios de enfoque
- Material didáctico afinado en varias voltas

O número de mensaxes non determina a cocreación; faino a achega de cada parte.

5 Supervisión

A IA crea, a persoa supervisa.

A IA elabora o produto final a partir dos parámetros que recibe. A persoa revisa a calidade e valídao antes de usalo, sen reconstruír o seu contido.

- Ilustración xerada e validada
- Texto xerado que se comproba e se usa
- Resumo automático revisado antes de publicar

Como clasificar unha tarefa e os seus cambios

1 Que se clasifica

En primeiro lugar, delimitase **que tarefa ou compoñente se clasifica e quen a realiza**. Xerar un texto para analízalo e preparar a súa análise son procesos diferentes. Tamén se poden distinguir textos, imaxes ou código dun mesmo proxecto cando o seu desenvolvemento segue procesos diferentes. Distínguense unidades cunha función recoñecible na obra, e explícita a súa relación co conxunto.

2 O proceso completo

O nivel está determinado pola contribución da IA e o papel da persoa no desenvolvemento do resultado, tendo en conta todo o proceso. Non se fixa pola primeira solicitude nin pola orixe da idea. Unha actividade pode comezar como unha reformulación de nivel 1 e converterse nunha co-creación de nivel 4. Do mesmo xeito, un texto xerado de forma autónoma pode acabar sendo un borrador que a persoa reconstrúe significativamente, dando lugar a un proceso de nivel 3. A clasificación provisional pode modificarse ao coñecer traballos posteriores.

3 Procesos mixtos

Nos procesos mixtos convén indicar os niveis **por fases ou compoñentes**. Por exemplo, "nivel 2 en planificación e nivel 1 na reformulación dun desenvolvemento humano", ou "texto sen IA e ilustración de nivel 5". Se se precisa unha única cifra, indícase o nivel que caracteriza o desenvolvemento do produto principal, acompañado das diferenzas relevantes. Cando ningún nivel o describe suficientemente, declárase o proceso mixto e especifícanse os niveis implicados.

4 A achega

O nivel máis alto de calquera interacción non se asigna automaticamente. Para valorar unha achega obsérvase a súa función, o seu alcance e como se incorpora ou transforma. Unha contribución **substantiva** modifica o contido, o razoamento, a organización conceptual ou o funcionamento do produto. Pode ser breve e decisivo, como unha distinción que cambia a conclusión. A súa importancia non é suficiente para determinar o nivel: tamén conta se a persoa o desenvolve, o reconstrúe, o crea co IA ou o acepta despois de supervisalo.

5 Consultas descartadas

Unha resposta descartada sen influencia no traballo non require elevar o nivel do produto. É recomendable rexistrar a consulta; Non sería correcto afirmar que a IA non se utilizou en ningún momento. Tampouco abonda con comprobar se unha resposta foi copiada: unha suxestión pode influír nun argumento aínda que despois se exprese noutras palabras. As correccións de estilo seguen sendo de nivel 1, aínda que melloran moito a claridade.
